

Една история с положителен край

Седемдесет и две годишният пенсионер вървеше бавно по улицата, наслаждавайки се на топлите лъчи на септемврийското слънце. Беше решил хем да си купи лекарства от аптеката, хем да използва хубавото време, за да се разходи.

Внезапно край него спря чисто нов „Ролс-Ройс“, а от колата слезе, ухаещ на скъп парфюм, червендалест здравеняк, с костюм на „Армани“ и обувки от крокодилска кожа. Целият бе окичен със златни ланци, които проблясваха на слънцето като украсата на коледна елха. Мъжът рязко препречи с туловището си пътя на стария човек и проговори с изненадващ за излацията пенсионер благ глас:

– Добър ден, уважаеми господине. Моля да ме извините, ако съм Ви притеснил. Позволете най-напред да Ви се представя. Казвам се Кралдльо Демагогов Партийков и бих искал да предложа нещо интересно и значимо на вашето внимание. Предварително ви се извинявам за отнетото време.

Вече поуспокоен пенсионерът попита:

– За какво става въпрос, господин Партийков?

– Извинете, нечух името Ви?

– Казвам се Никой Мизерников.

– Много ми е приятно да се запозна с Вас, г-н Никой – каза здравенякът и продължи с глас нежен като пролетен зефир. Аз съм национален представител на широко обществено движение с дълбоко социално съдържание, съставено от елементи на фундаментален хуманизъм, което, забележете, е насочено изключително в полза на най-бедната и онеправдана част от нашето общество.

Доверчивият пенсионер усети как оптимизмът отново се събужда в него.

– Много съм ви благодарен, г-н Партийков, че сте решили да помогнете тъкмо на мен!

– Погрешно сте ме разбрали, г-н Мизерников. Аз съм тук не, за да помагам на Вас, а за да Ви убедя Вие да помогнете на нуждаещите се.

Пенсионерът остана с отворена уста.

– Ама... аз... Вие сигурно се шегувате.

Лицето на здравеняка се вкамени.

– Аз никога не се шегувам, г-н Мизерников.

– Но аз получавам пенсия само от 300 лв., от които всеки месец отделям по 100 лв. за лекарства. Едва свързвам двата края. Как можете изобщо да си помислите, че съм в състояние да помагам на някой друг!

– Г-н Мизерников, Вие явно не разбирате. Основният принцип на нашата социална държава е солидарността. Това означава, че по-малко бедните трябва да помагат на повече бедните, особено в период на тежка международна криза. За Вас лично 300 лв. на месец може да са малко, но искам да Ви обърна внимание, че има пенсионери, чиято пенсия не достига дори 150 лв., т.е. вие получавате два пъти повече в

сравнение с тях. И това е дълбоко неморално. Затова тази социална несправедливост не може да продължава повече. Ето защо като за начало Вие следва да проявите социална солидарност в размер на 50 лв. месечно.

– Искате да кажете, че всеки месец ще получавам с 50 лв. по-малко?

– Не, г-н Мизерников, искам да кажа, че следва всеки месец да проявявате хуманност към по-бедните от Вас.

– А какво ще остане за мен тогава?

– За Вас ще остане дълбокото удовлетворение, че сте помогнали на Вашите близки, както и почетна грамота за пенсионер – дарител, изработена на специална хартия, която ще Ви връча тържествено пред моя „Ролс-Ройс“.

– Г-н Кралдльо Демагогов Партийков, това да не е „Скрита камера“? – беше единственото, което хрумна на пенсионера.

– Не, г-н Мизерников. Това е реалността. И много Ви моля да имате пред вид, че всичко е в съответствие със законите на страната. За получената сума ще Ви издадем надлежни документи, съгласно държавните счетоводни стандарти. И за да заключо Дълбокият смисъл на цялата процедура, която ви описах, че чрез нея финансовите несподоби в обществото ни ще бъдат разпределени по-справедливо и ще станат по-поносими. И така – тонът на здравеняка започна да се втвърдява – аз ще Ви изготвя документите, а Вие пригответе 50 лв.

Старият човек усети как пулсът му се ускорява.

– Но това са ми парите, които съм си заделил за лекарства. В никакъв случай няма да Ви ги дам!

Очите на Кралдльо Демагогов Партийков едва доловимо пробляснаха.

– Господине, Вашето поведение е изключително безотговорно и антисоциално. Много съжалявам, но ме принуждавате да упражня спрямо вас съразмерна репресия съгласно „Закона за социалната солидарност в условията на тежка икономическа криза“. Още повече, че ми свърши определено време да Ви убеждавам, тъй като до края на деня трябва да обхода още 14 пенсионери.

В същото време, още преди да довърши последното си изречение, Партийков рязко хвана с дясната си ръка Мизерников за шията и бавно и методично започна да свива пръстите си около гърлото му.

– Помощ, помогнете ми! – развика се Мизерников, но погледите на минавачите минаваха пред него като през стъкло. Той обаче продължи:

– Помощ, пуснете ме, ще се задуша!

– Много ви моля – започна с галовен глас Партийков, като продължаваше да стиска все по-силно – да не истеризирате и да не се поддавате на излишни емоции. В края на краищата ние живеем в правова държава и аз най-коректно ви моля да спазвате законите.

Пенсионерът обаче реши да не се предава. Хвана с две ръце ръката на Партийков, която го душеше и почти го повдигаше от земята и с всички сили започна да се бори. Здравенякът дори не се напрегна, а с равен тон продължи:

– Г-н Никой, позволявам си да Ви обърна внимание, че това, което вършите, е проява на екстремизъм, стигаща до обществено опасна агресия.

Всичката кръв нахлу в главата на Мизерников и той се предаде окончателно на гнева си.

– Пусни ме, бе, мръсен бандит! Това е пладнешки грабел!

Нищо не беше в състояние да наруши равния тон в гласа на Партийков.

– Господине, Вашето физическо и вербално поведение е крайно нетолерантно. Нещо повече. Политически некоректно е да се отнасяте така към мен. Много Ви моля да се държите като възпитан, културен и отговорен гражданин.

Мизерников започна да си мисли, че участва в някакъв театър на абсурда. Гневът му достигна върхната си точка и той с всичка сила изрева:

– Махай се, гадняр! Ненавиждам те от дъното на душата си!

– Г-н Мизерников, Вие току-що извършихте сериозно престъпление. Вашето говорене е слово на омразата. Чрез него Вие насажда в обществото омраза, което се преследва от наказателния закон и се наказва с лишаване от свобода.

Все пак Партийков поопушна хватката на ръката си, но продължи да държи стария човек за врата. Пенсионерът си пое въздух и се опита да се успокои доколкото беше възможно в тази ситуация. Това му помогна да събере донякъде мислите си:

– Абе, ти като си такъв отявлен борец за социална справедливост, защо не помогнеш сам на бедните!? Я, се виж, сигурно не си знаеш парите, а си тръгнал да дереш кожата на бедните пенсионери!

– Господине, Вашите думи са чист популизъм и аз отказвам да Ви слушам. Искам да Ви обърна внимание, че върху мен и върху организацията, която представлявам, е легнала тежката отговорност да въздаваме на територията на цялата страна социална справедливост, чрез оптимизиране на обществените отношения. За което, както виждате, не жалим време и усилия. Та аз дори нямам възможност за личен живот, защото съм изцяло отдаден на обществото. Затова е справедливо да получавам достойни доходи. По този начин аз мога да се концентрирам единствено върху своите високи отговорности. Следва да имате пред вид и обстоятелството, че всичките си доходи – до стотинка, аз влагам в разкриването на нови работни места. По този начин се увеличават постъпленията от осигуровки в Националния осигурителен институ-

тут, а от там – и пенсиите. Включително и]• Вашата пенсия. Сега разбрахте ли колко важни и отговорни са моите социални функции?

Гледайки берящия душа пенсионер, както някога Нерон гледал горящия Рим, Партийков продължи:

– Между другото да ви предупредя. Не разчитайте някой от околните да Ви помогне. Те всичките се надяват да стисна по-силно с дясната си ръка, защото така бъдещите пенсии, които бихте получили, ще се разпределят между тях.

В този момент Мизерников забеляза, че над колана на здравеняка се подава дръжката на пистолет. С неподозирана за самия него сила и бързина, пенсионерът сграбчи оръжието и опря дулото му в главата на Партийков. Мъжът се промени за част от секундата. Тялото му се вцепени. Той преглътна на сухо, а дясната му ръка инстинктивно пусна гърлото на пенсионера. Много бързо обаче здравенякът успя да се овладее.

– Г-н Мизерников, вярвам, че Вие сте за конструктивен социален диалог. Ако желаете, можем да си уговорим ден и час за водене на равностойни преговори, за да включим взаимно изгодно споразумение при отчитане социалния интерес на всички слоеве на обществото. Важното е да не се наруши основната ценност на нашия уникален демократичен преход – стабилността и социалния мир.

Объркан от потока думи, с които го заливаше Партийков, пенсионерът за момент се поколеба какво да сторить. Накрая той започна бавно да се отдалечава, след което захвърли и пистолета. С неувверени крачки старият човек се запъти към дома си, надявайки се там да се успокои от емоционалното напрежение. За съжаление това не му се удаде.

След няколко часа на вратата му се позвъни. Когато отвори, двама униформени полицаи му сложиха беззвучно и го отведоха. На другия ден от прокуратурата му повдигнаха обвинение за едро хулиганство, използване на огнестрелно оръжие без надлежно разрешение и опит за убийство.

По-късно в съдебната зала служебният адвокат на пенсионера се опита да го защити, твърдейки че е действал при самозащита. Съдът обаче постанови, че не е законно, когато нападателят те атакува с голи ръце да се отбраняваш с огнестрелно оръжие. Трябвало да има баланс между нападения и отбраната. Затова осъди Мизерников на 4 години и половина лишаване от свобода. На раздяла адвокатът му го успокои:

– Не се притеснявайте, г-н Никой. Доколкото си спомням пенсията Ви беше 300 лв., а издръжката на един затворник в България, съгласно стандартите на ЕС, е 400 лв. на месец. Така, че определено сте на дававера.

Бодил ТРЪНЧЕВ

Е-тата в храните и напитките

Знаем ли какво консумираме?

През последните години на етикетите на храните освен традиционните съставки се появиха неразбираеми за обикновения човек означения. Знаем ли какво консумираме? Това е въпросът, който трябва да си зададем, в противен случай идеята за здравословно хранене е безсмислена.

Т.нар. Е-та – вещества с различна химична природа, са неизменна част от почти всяка храна или напитка. Означават се с латинската буква „Е“ и трицифрено или четирицифрено число (Е202; Е501 и др). Някои от тях са напълно безвредни и подобряват качеството и трайността на продуктите, но други крият немалки рискове за човешкото здраве. Немислимо, а и почти невъзможно е човек да запомни всички Е-та, чийто брой надхвърля 1500. Сложни комплекси от химични вещества (според проучвания над 5000) са в услуга на хранително-вкусовата промишленост в световен мащаб. Тя става все по-широко свързана с химическата промишленост, която се развива с главоломни темпове. Благодарение на определени синтетични, трайността на един продукт може да се увеличи до десетки години, което е непълно невъзможно в естествена среда. Наша остава отговорността да претеглим ползите и рисковете, преди да закупим дадена стока.

Посещавайки който и да е супермаркет, трудно бихме си открили храни, без прословутите емулгатори, консерванти, стабилизатори, антиоксиданти, оцветители, подсладителни и ред други. Затова всеки осведомен и свободомислещ човек, трябва да се съобрази с препоръ-

ръката на експертите, а именно – храни с повече от 3 „пободрителя“ (Е-та) да не се закупуват. Значи ли това, че трябва да се откажем от любимите си храни в услуга на здравословното хранене?

Не е задължително. Стига да избягваме Е-тата, които попадат в „черния списък“ на вредните добавки. Значителна част от тях са забранени в някои силно развити страни, предимно в САЩ, Австралия, Скандинавските и Западноевропейските страни. Но НИТО ЕДНО в България. Безпочвен страх или обоснована превенция е научното решение на тези страни да предпазят населението си от дискутираните химикали? По-скоро второто. Изследванията сочат, че в дългосрочен план някои от Е-тата проявяват канцерогенни свойства. Сред стреса от ежедневието и редица други фактори е излишна вредната доза химия.

Е-тата се използват в почти всеки вид храна или напитка. Като се започне от хляба, за който се използват все повече изкуствени набухватели, докато стигнем до учудващо евтините и трайни храни като вакумираните колбаси, които съдържат до и над 10 химични добавки. В сладкарството, чиито продукти всеки обича, за жалост си служат и с някои вредни вещества. Докато във всяко подразделение на Е-тата (вж. таблицата) има по няколко „съмнителни“ представители, оцветителите имат общо вредно влияние. Те все по-често си намират място сред безалкохолните напитки – както в евтините, така и в смятаните за висококачествени.

Ако поставим в близост чаша портокалов сок от кутия и чаша със изцеден сок, лесно ще забележим разликата в нюанса на оранжевото. Посредством тези оцветители, производителите постигат „фантастични“ цветове на напитките – син, пурпурен, кафяв, който не може да се види естествено. До крайности се достига в многолитровите безалкохолни за стотинки – все пак тази маса вода трябва да се подслади и оцвети.

Консервантите са с най-широко приложение във хранително-вкусовата промишленост. Необходимостта стоките да притежават по-голяма трайност, за да се пласират напълно спрямо изискванията на населението налага все по-интензивно използване на изкуствени консерванти. Чрез тях годността на дадена храна може да се увеличи с години напред. Но единици са вредните консерванти. Те влияят неблагоприятно на хора с непоносимост към аспирин, тъй като съставят им е твърде сходен с него. Останалите видове Е-та също добавят по зрънце вреда към храната ни, което трудно бихме изолирали.

Броят на Е-тата се увеличава постоянно. В някои научни доклади от преди 4-5 години се споменава, че тези вещества се означават с лат. буква „Е“ и задължително: трицифрено число. Но уви. Днес броят им достигнал 1599. Ние сме безсилни да променим този факт. Остава ни просто да избягваме храните с добавки от „черния списък“ и да се молим организъмът ни да понесе тази ударна доза химия.

Ерсин ИСМАИЛОВ

Функция на Е-тата	Диапазон и видове Е-та
оцветители	E100 - E199
консерванти	E200 - E299
антиоксиданти и регулатори на киселинността	E300 - E399
Разредители, емулгатори и стабилизатори	E400 - E499
pH-регулатори и противослепаващи агенти	E500 - E599
подобрители на вкуса	E600 - E699
антибиотици	E700 - E799
други (с разнородни функции)	E800 - E999
нови химични вещества (предимно смесители)	E1100 - E1599
ЧЕРНИЯТ СПИСЪК (КРАЙНО НЕПРЕПОРЪЧЕЛНА КОНСУМАЦИЯ НА ХРАНИ С ТЯХНО НАЛИЧИЕ)	E210, E211, E217, E250, E407, E553, E905, E950, E951, E952

IN MEMORIAM

Симеон Симеонов

Нашият Симо го няма вече. Няма да го срещна на улицата, няма да се обади по телефона, няма да дойде в училище. Разсъдъкът отказва да приеме този факт. Затварям очи и го виждам: спокоен, есте-

стен, винаги усмихнат. Погледът му е благ, излъчва доброта и неподправено безгрижие. Не мога да му се скарам, дори когато е виноват, защото усмивката му размразява ледовете и ме обезоръжава. Сините му, дълбоки като планински извор, очи блестят. Всеки човек е една малка вселена. Никой не знае какво се случва в душата му. Зная само, че трябва да пазим децата. От всичко и от всички,

понякога и от самите тях. Но не зная как.

Да спре да бие едно младо сърце, да прекъсне земния път на един прекрасен младеж в разцвет на живота това звучи абсурдно! Онемявам пред тази жестока несправедливост. Казват, че има друг, по-хубав свят. Дано да е така!

Ще се срещнем там, Симо!

С обич и болка:
Росица ВЕЛИКОВА
класен ръководител.

